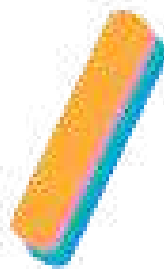
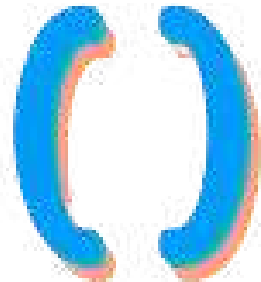
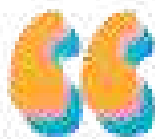
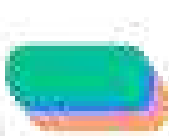

Mit hæfte om tegnsætning

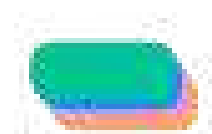

Mit navn: _____

Klasse: _____

Bindestreg

Hvad er en bindestreg?

Du bruger bindestregen til at binde to eller flere ord sammen.

Bindestreg bliver også brugt, hvis der er linjeskift midt i et ord.

Eksempel på bindestreg med 2 ord:

tv-skærm
e-mailadresse
id-kort
vm-kamp
wc-papir
it-afdeling

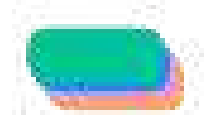

Eksempel på linjeskift:

Hun havde kommet til at stille møblerne **for-**
kert. Det blev **heldig-**
vis flot alligevel.

Bindestreg

Bindestreg kan også bruges som erstatning for et ord, som går igen lige efter hinanden.

søn- og helligedage
(søndage og helligdage)

Det kan også være, at der er ord, som er gruppesammensat.

Anders And-blad
Kødfri-kantine-uge

Tal og symboler:

12-årig

1900-tallet

Bogstaver udtalt som
bogstavets navn:

T-shirt

D-vitamin

Opgaver med bindestreg

Skriv ordet rigtigt på linjen.

1800 tallet

1800-tallet

påskeæg og påskepynt

påskeæg og -pynt

b menneske

b-menneske

(alle i klassen)

skoledag og idrætsdag

skole- og idrætsdag

e boks

e-boks

v udskæring

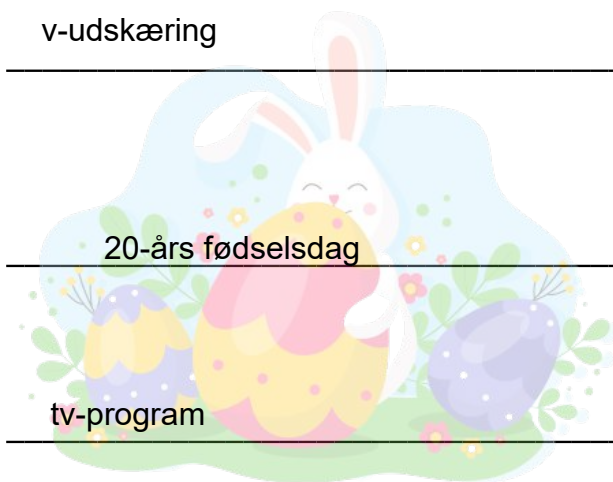
v-udskæring

20 års fødselsdag

20-års fødselsdag

tv program

tv-program

Udråbstegn

Hvad er et udråbstegn?

Udråbstegn bruges til at fortælle, om en sætning eller et udtryk er **en ordre** eller **et udråb**.

Når vi giver en ordre,
efterfølges det af et
udråbstegn.

Kom nu her!
Start motoren hurtigt!
Skynd dig at komme!

Det samme gælder for
udråb.

Av!
Kom igen!
Det er så ærgerligt!

Udråbstegn

Udråbstegn bruges også i sætninger hvor vi mener noget eftertrykkeligt.

Jeg gider altså ikke vente i køen mere!
Prøv nu at være lidt venlig!

Udråbstegnet **kan** også bruges om en indledning til en hilsen.

Kære Julie!
Hej Søren!

Opgaver med udråbstegn!

I hvilken af disse sætninger ville det være mest passende med et udråbstegn? Sæt kryds.

- ☐ Hvorfor er du her!
- ☐ Gå derhen! ✕
- ☐ I morgen er der sommerferie!

- ☐ Frederikke slog sig. Av! ✕
- ☐ Vinteren nærmer sig!
- ☐ Hvad skal du!

- ☐ Pokkers! ✕
- ☐ Øv, øv og endnu mere øv! ✕
- ☐ Det var en god film!

- ☐ Vandpytten er stor! ✕
- ☐ Hvem skal med til hyttetur!
- ☐ Hej Jasmin!

Spørgsmålstegn

Hvad er et spørgsmålstegn?

Du bruger et spørgsmålstegn, når ord eller sætninger er ment som et spørgsmål.

Spørgsmålstegnet bliver kun brugt ved direkte spørgsmål.

1. Ved du, hvor han bor?
2. Spiser du hjemme i aften?

Der skal **ikke** spørgsmålstegn ved fx

1. Jeg spurgte, om hun vidste hvor han boede.
2. Min mor spurgte, om jeg spiste hjemme i aften.

Opgaver om spørgsmålstejn

Skriv spørgsmålstejn det rigtige sted.

1. Hun spiste alt for meget mad og fik ondt i maven
2. Skal jeg virkelig lave lektier lige nu ?
3. Hvorfor blæser det så meget i dag ?
4. Hun fik for mange fejl i prøven, øv.
5. Skal din hund gø hele dagen lang ?
6. Turen går fra Aarhus til København .
7. Hvor mange dage er der på et år ? Der er ca. 365
8. Husk nu at børste dine tænder grundigt .
9. Hun spurgte om hun ikke ville hjælpe hende .
10. Må vi cykle en tur til legepladsen ?

Kolon

Hvad er et kolon?

Et kolon bruges til opremsning,
forklaring og i en direkte tale.

Opremsning

Indkøbsposen indeholder:
Mælk, smør og kylling.

Forklaring

For at bruge kopimaskinen:
Hold tændknappen inde i 5
sekunder.

Direkte tale

Josefine sagde: "Skal vi spille brætspil i dag?"

Opgaver med kolon

I hvilken af disse sætninger skal der være kolon?
Sæt kryds.

- ☐ Gaven indeholder: Håndkæde, sæbe og shampoo. ✕
- ☐ Gaven indeholder: Håndkæde.
- ☐ I gaven er der: Håndklæde, sæbe og shampoo.

Man kan bare sige, I gaven er der et håndklæde, sæbe og shampoo

- ☐ Frederik spurgte: om hun havde en blyant.
- ☐ Frederik spurgte: "Har du en blyant?" ✕
- ☐ Frederik spørger Astrid: om en blyant.

- ☐ Følg de rigtige instruktioner:
- ☐ Han ville have hjælp hurtigt:
- ☐ Følg vejledningen: Genstart computeren. ✕

- ☐ I går var det koldt: Da der var meget sne.
- ☐ Moren spurgte: "Har du husket din hue?" ✕
- ☐ Hvornår kommer du hjem: "I morgen."

Semikolon

Hvad er et semikolon?

Semikolon bliver også kaldt for det lille punktum.
Et semikolon kan erstattes af bindeord som: Da, fordi, mens og mange andre bindeord.

Bindeord:

da, fordi, mens, at,
dengang, end, hvis, før,
idet, når, om, jo, indtil,
som, så, til, ved at

Eksempel:

Med bindeord: Hun tog toget på arbejde, fordi der var meget trafik om morgenen.

Med semikolon: Hun tog toget på arbejde; der var meget trafik om morgenen.

Opgaver med semikolon

Lav sætningen om, så der er semikolon.

1. Anders ville have hans penalhus tilbage, for han skulle bruge sin blyant.

Anders ville have hans penalhus tilbage; han skulle bruge sin blyant.

2. Han kunne ikke finde ud af at løse opgaven, fordi han ikke havde fået nok hjælp.

Han kunne ikke finde ud af at løse opgaven; han havde ikke fået nok hjælp.

Opgaver med semikolon

Lav sætningen om, så der er semikolon.

3. Hun købte honning på tilbud, da det var sat meget ned.

Hun købte honning på tilbud; det var sat meget ned.

4. De var meget sammen efter skole, fordi de var gode venner.

De var meget sammen efter skole; de var gode venner :)

Skråstreg

Hvad er en skråstreg?

Skråstregen bruges, hvis der er flere muligheder i en sætning, i brøker og datoer og i visse forkortelser.

Her er der flere muligheder:

Ved indgangen skal han/hun vise pas.

Billet til tog/bus kan ikke refunderes.

Tal og datoer:

1/2 af pizzaen er spist.
24/12/2021 er
juleaftensdag.

Forkortelser:

t/r (tur og retur)
m/k (mand/kvinde)

Opgaver med skråstreg

Omskriv sætningen og brug en skråstreg.

1. Hun kørte 50 kilometer i timen.

 Hun kørte 50 kilometer/time

???

3. Du bestemmer selv om du vil betale nu eller senere.

Du bestemmer selv om du betaler nu/senere

2. Du skal spise op, uanset om du er mand eller kvinde.

Du skal spise op, uanset om du er mand/kvinde.

3. Halvdelen af pengene brugte han på mad.

Halvdelen af pengene brugte han på mad/halvdelen på andre ting.

4. Hun har fødseldag d. 3. november.

Hun har fødselsdag den 03/11

5. Skal jeg eller skal jeg ikke?

Skal jeg/skal jeg ikke

Parentes

Hvad er en parentes?

En parentes kan bruges til at forklare eller tilføje noget midt i en sætning.

Forklaringer:

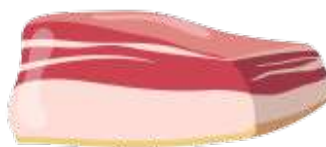
Vi skal til Kerteminde (på Fyn) i weekenden.

Panten kan kun fås fra (genbrugs)flasker.

Tilføjelser:

Der kan købes drikkevarer i butikken (øl, sodavand og kaffe).

Kødet koster halvdelen af normalprisen (25 kr.).

Opgaver om parentes

Indsæt parentes det rigtige sted i sætningen

1. Der boede en(spurvefugl)solsort i fuglehuset.
2. Bøgerne kunne købes billigt(20 kr.) på biblioteket.
3. Under kampen kan der købes snacks chips, popcorn, slik. ???
4. Vi er et af verdens lykkeligste lande(Danmark.)

5. Mine forældre bor i København(Frederiksberg.)
6. Jeg bliver snart 12 år gammel(om 2 måneder.)
7. Brætspillet kostede ikke særlig meget (100 kr.)
8. Rugbrødet er for gammelt (2 uger) og er blevet muggent.

Anførselstegn

Hvad er et anførselstegn?

Anførselstegn kan bruges til at angive:
Direkte tale, citater og navne på titler.

Direkte tale:

Peter sagde: "Gør det hurtigt!"
"Hvorfor det?" spurgte Rosa.

Citater:

"Hvis man er stille for længe, så visner tungen." -
Pippi Langstrømpe

Navne på titler:

"Ternet Ninja" af Anders Matthesen.

Bogen "Intet" af Jane Teller.

Opgaver om anførselstegn

Indsæt anførselstegn det rigtige sted.

1. Et eventyr starter altid med "der var engang."

2. "Så blev det endelig weekend" sagde læreren.

3. Filmen hedder "De utrolige 2" og er lavet af Disney.

4. "At rejse er at leve" - H.C. Andersen.

5. ^{Joan} Johan råbte: "Hvornår kører toget?!"

6. Rasmus Seebachs mest hørte sang er "Øde Ø."

7. Isabel vil du ikke være sød at tage opvasken i dag?

8. "Venskab er den bedste gave du kan få" - Peter Plys.

